

МЕТОДИКА РЕНОВАЦІЇ ПРОМИСЛОВИХ ОБ'ЄКТІВ В АРХІТЕКТУРНІЙ ОСВІТІ

ДМИТРИК Н. О., ЄРМАКОВА С. С.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

В умовах дефіциту і зростання цінності міської території набуває поширення тенденція розміщення підприємств обслуговування в нефункціонуючих промислових будівлях. За складених економічних і містобудівних умов значна кількість промислових об'єктів частково або повністю припинила діяльність. Серед них - видатні промислові об'єкти, гіганти індустрії, а також зовні невиразні промислові будівлі, які потребують переосмислення своєї ролі в сучасному місті. У зв'язку з цим реновація промислових об'єктів під громадську функцію відповідає концепції сталого розвитку міста, сприяє інтенсифікації використання міської території, забезпеченню потреб населення і збереженню складеного історико-культурного середовища.

Епоха постіндустріального суспільства, що виникла у розвинених країнах, окреслила спектр важливих проблем по всьому світу. Аналогічна проблема гостро постала й перед Україною: занепад градоутворювальних підприємств, не використанні промислові майданчики, відсутність архітектурно-естетичного взаємозв'язку з селітебними територіями негативно впливають на економічний, соціальний, культурний, психологічний і естетичний розвиток міст і зумовлює виникнення так званих «промислових покладів». Доцільність реновації цих об'єктів, впровадження нових актуальних функцій, необхідних тим чи іншим районам міста, перетворення депресивної і ізольованої забудови на яскраве соціальне, привабливе середовище, стає очевидним. Саме тому, упровадження навчального курсу «Реновація промислових об'єктів» в структуру архітектурної освіти спрямоване на дослідження методики ревіталізації міського середовища на сучасному етапі шляхом трансформації призупинених промислових об'єктів і територій у перспективні зони, що сприяють стійкому розвитку міста.

Реновація промислових об'єктів є комплексом заходів, спрямованих на зміну функціонального призначення об'єкту і є одним з інструментів, за допомогою якого досягається раціональне використання наявних ресурсів і площ у межах великих міст. До того ж, реновація поняття інтегральне і включає адаптацію і ревіталізацію, проявляє себе також у таких напрямках, як лофт, музеєфікація промислових будівель, індустриальні музеї-заповідники, індустриальна археологія, культурно-індустріальні кластери, вирішує, як точкові, так і комплексні архітектурні і містобудівні завдання. Отож, вивчення методики реновації промислових об'єктів спрямоване на

дослідження майбутніми фахівцями «комплексних перспектив» використання «кинутих» територій і будівель зупинених промислових підприємств.

В умовах вивчення особливостей реновації промислової будівлі на визначення формату і об'ємно-планувального рішення значний вплив мають зорієнтування студентів на характеристики існуючої структури та історико-культурної цінності об'єкта, який перебудовується. Звертається увага, на той факт, що їх можна умовно поділити на кількісні та якісні складові. До кількісних відносяться геометричні параметри будівель, споруд, території реновації (довжина, ширина, висота, поверховість, площа ділянки, площа забудови). До якісних відносяться: містобудівні ознаки (розміщення в структурі міста, категорія промислового району, характер оточуючої забудови, розвиненість і характеристики пішохідно-транспортної мережі); об'ємно-планувальні (тип об'ємно-планувальної структури промислової будівлі, окрема будівля / група будівель, вид забудови); історико-культурні (історико-культурна цінність: цінна фонова, нейтральна або дисгармонійна забудова; архітектурна виразність, образність); матеріальні ознаки (відсоток збереження несучих та огорожуючих конструкцій, несуча здатність); природно-екологічні (забрудненість ґрунтів, водойм; наявність і цінність природного / антропогенного ландшафту). Враховуючи характеристики існуючого промислового об'єкту, зосереджується увага студента на одному з ключових принципів об'ємно-планувальної перебудови промислового об'єкту: максимальне збереження і наслідування зовнішньої оболонки і конструктивно-планувальної структури будівлі; максимальне збереження зовнішньої оболонки будівлі із повною або частковою зміною конструктивно-планувальної структури; зміна зовнішньої оболонки і конструктивно-планувальної структури.

У зв'язку з вищезазначеним вивчення курсу «Реновація промислових об'єктів» сприятиме формуванню: здатності майбутніх фахівців критично аналізувати сучасні проблеми провайдингу інновацій в архітектурі і містобудуванні, ставити завдання і розробляти складні об'єкти, вибирати відповідні методи рішення архітектурних і містобудівних завдань, інтерпретувати, представляти і застосовувати отримані результати, комплексно прогнозувати тенденції розвитку занедбаних будівель і територій; здатності до абстрактного мислення, системного аналізу і синтезу; здатності оцінювати сучасні досягнення науки і техніки і знаходити можливість їхнього застосування у практичній діяльності.

Таким чином, володіючи методикою реновації в архітектурному проектуванні, майбутній фахівець опанує динамічну комбінацію знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних

якостей, морально-етичних цінностей, яка визначить його компетентність і дозволить успішно здійснювати професійну і подальшу навчальну діяльність.

